

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

kirjaamo@stm.fi

Viite: Lausuntopyyntö STM 044:00/2016

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton (MTK ry) siipikarjaverkosto lausuu lomitusjärjestelmien toimeenpanon uudistamistyöryhmän raportista ja säädösluonnoksista seuraavaa:

Yleistä

MTK siipikarjaverkosto pitää lomituspalvelulain uudistamista tarpeellisenä. On tärkeää, että oikeilla kehittämistoimilla muutetaan lomitusjärjestelmää paremmin vastaamaan kehittyvän kotieläintuotannon tarpeita. Lomituspalvelut ovat keskeinen osa maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa ja oikeus vuosilomaan on jokaisen työelämässä olevan subjektiivinen oikeus. Vuosilomalla turvataan yrittäjien toimintakyky ja työssä jaksaminen.

Nopeasti kehittyvän kotieläintuotannon työn sisältö muuttuu teknologian kehittyessä ja sen määrän lisääntyessä tuotannossa. Aikaisemmin työ oli fyysisesti kuormittavaa ja jo pienissä kotieläinyksiköissä työtuntimäärät olivat suuria ja työ raskasta, koska lähes kaikki työ perustui yrittäjän fyysiseen suorittamiseen. Nyt sen sijaan kuormitus on yhä enemmän psyykkistä: automatisoidut tuotantoprosessit vaativat jatkuvaa valvontaa, vikatilanteet voivat tapahtua milloin vain ja niissä reagointiajat ovat erittäin lyhyet. Lisäksi tarvitaan erittäin pitkälle vietyä erityisosaamista. Myös tuotantoon tarvittavat merkittävän suuret investoinnit lisäävät toiminnan kuormittavuutta. Lomituspalvelun on seurattava tätä muutosta: tässä lakimuutoksessa tulee tunnustaa ja tunnustaa suurten, teknologisesti kehittyneiden kotieläinyksiköiden työn kuormittavuuden siirtyminen yhä enemmän psyykkiseksi. Työkyvyn ja tuottavuuden ylläpitäminen edellyttää lomaoikeutta palautumaan myös työn henkisestä rasituksesta.

Vuosiloman määrä ja kokonaistyöajan mitoitus

MTK:n siipikarjaverkosto pitää hyvänä vuosiomapäivien lisäämistä 31 päivään. Sen sijaan meidän mielestämme vuosilomaoikeus tulisi säilyttää henkilökohtaisena esitetyn yrityskohtaisen sijaan.

Lomituksen määrä perustuu laskennalliseen työmäärään, joka määritellään tilan koon mukaan eläinyksikköinä valtioneuvoston asetuksessa maatalousyrittäjien lomituspalveluista. Tästä on esitetty luonnos lomituslakiluonnoksen yhteydessä. **Vna luonnoksessa broilereiden eläinyksikkö muodostuu 5 000 broilerista. MTK siipikarjaverkosto pitää tätä ehdottomasti liian suurena ja esitämme eläinyksikkökertoimeksi 800 broileria.** MTK:n esittämällä kertoimella

40 000 broilerin tilalla eläinyksiköitä kertyy 50 ey, kun luonnoksen 5 000 broilerilla eläinyksiköitä olisi vain 8.

Osakeyhtiömuoto

Osakeyhtiömuotoisilla tiloilla 20 % minimi osakkeenomistusosuus rajoittaa liikaa lomitusoikeutta. Osakkaita voi olla useita ja nimenomaan yrityksessä työhön osallistuvilla osakkailla omistusosuus voi olla alle 20 %. Nykyisen käytännön mukaan myös yhden osakkeen omistaminen riittää lomaoikeuteen, jos osakas osallistuu kotieläintyöhön. Tämä tulisi olla määritelmä myös uudessa laissa.

Itse hankittu lomitut

Siipikarjatiloilta on usein hyvin vaikeaa saada lomittajaa julkisen palveluntarjoajan kautta, jolloin yrittäjä joutuu hankkimaan palvelun itse. MTK siipikarjaverkosto pitää tärkeänä, että uudessa laissa myös perheen jäsenet, jotka eivät ole omistussuhteessa lomituksen kohteena olevaan yritykseen, kelpuutettaisiin lomittajiksi. Tämä on tärkeää, koska siipikarjatiloilta on ollut muuten hyvin vaikeaa löytää ammattitaitoista lomittajaa. Ilman tätä muutosta itse hankittu lomitut jää siipikarjatiloilta teoreettiseksi vaihtoehdoksi vailla käytännön mahdollisuuksia. Samoin tulisi mahdollistaa viljelijän osaomisteisen ja muulla toimialalla toimivan yrityksen työntekijöiden lomittajana toimiminen. Tämäkin on peruteltua nimenomaan ammattitaidolla, koska se olisi säännöllisesti käytettävissä olevaa työvoimaa, jonka perehdyttäminen olisi mahdollista tehtävien edellyttämällä tavalla.

Paljon myönteistä

MTK siipikarjaverkoston mielestä luonnoksessa on monia hyviä muutoksia, joista mainittakoon muun muassa maksullisen vuosilomamäärän nostaminen 200 h, lomaoikeuden laajennus myös EVL:n mukaan toimiviin yksiköihin, muutos maatalousyrittäjien määrittelyssä niin, että se mahdollistaa lomituspalvelut myös laajamittaisessa lihantuotannossa, jossa tuotannossa on säännöllisiä parttien vaihtojen aiheuttamia tuotantokatkoksia. Pidämme myös hyvänä sitä, että työntekijöiden palkkaaminen ei vaikuta yrittäjien lomaoikeuteen.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton siipikarjanlihaverkosto

Helsingissä 3.7.2017

Juha Kiviniemi
Puheenjohtaja
Kiviniemi.juha@netikka.fi
050 5462572

Eeva Korimäki
varapuheenjohtaja
eeva.korimaki@marttila.fi
044 4846567